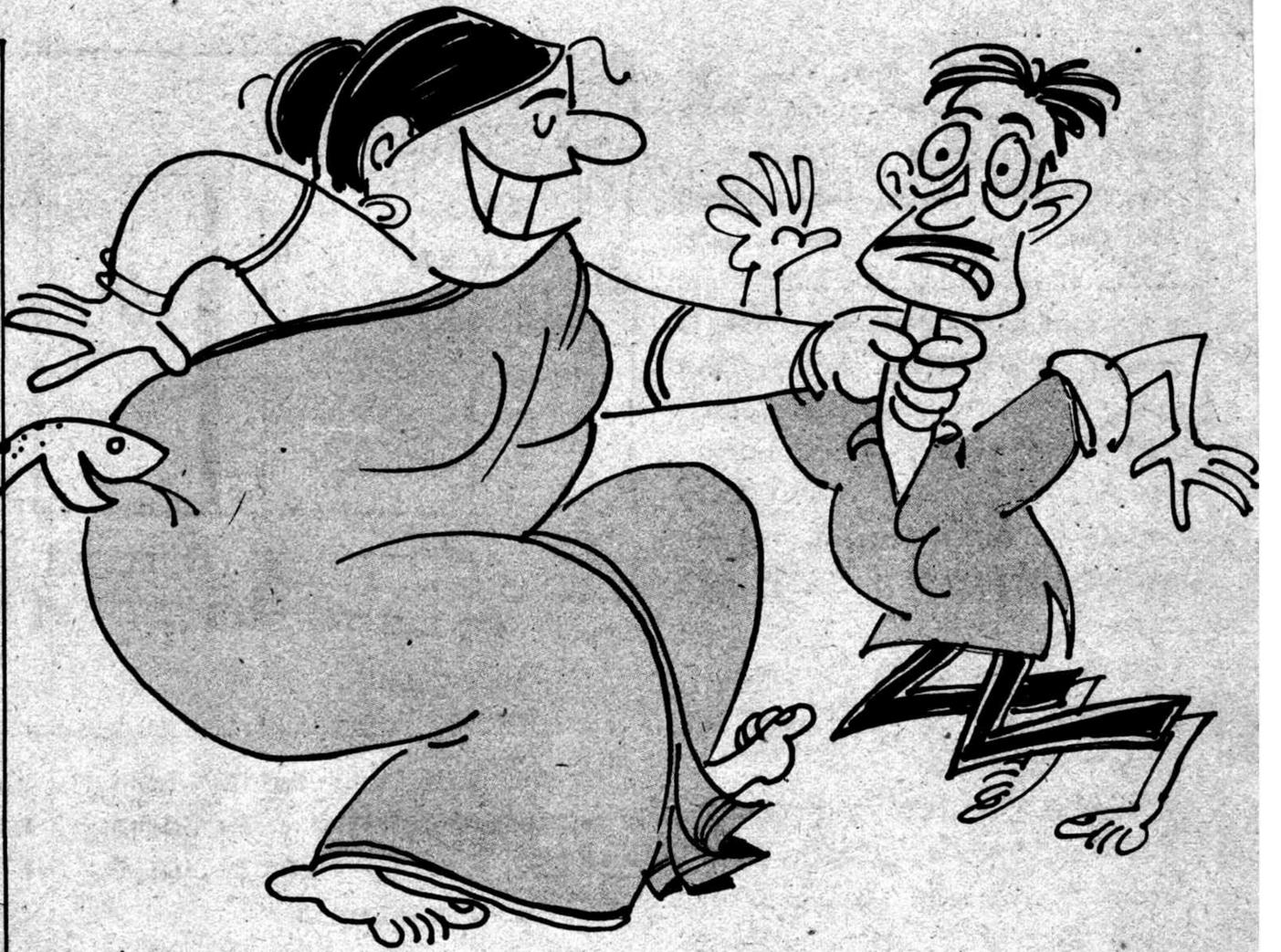

వైద్య విధానానికి దాన్ని ఎలా అన్వయించుకోవచ్చునో ఆలోచించారా? ఈ రోజుల్లో అభ్యమయ్యే వైద్యం చేయించుకుంటే నారాయణుడంతటి వాడైనా హారీమంటాడనే అర్థం లేదంటారా? సాటి బంధువులైన మా శ్రీమన్నారాయణగారితో ఆనాటి నా అనుభవం మాత్రం అలా అనిపించింది. ఏళ్ళ తరబడి పట్టుకొన్న నా రొంప ఎన్నాళ్ళయినా తగలేదు. ఏం కొంప ముంచుతుందో పెద్ద డాక్టరు కదా, ఓ మారు అన్నీ చూపించుకుందామని వాళ్ళింటికి వెళ్ళాను.

(హాస్యగల్పిక)

— అవసరాల రామకృష్ణారావు

'వైద్య నారాయణ హారిః' అనే మాట మీరు వినే వుంటారు. ఇప్పటి వైద్య విధానానికి దాన్ని ఎలా అన్వయించుకోవచ్చునో ఆలోచించారా? ఈ రోజుల్లో అభ్యమయ్యే వైద్యం చేయించుకుంటే నారాయణుడంతటి వాడైనా హారీమంటాడనే అర్థం లేదంటారా? సాటి బంధువులైన మా శ్రీమన్నారాయణగారితో ఆనాటి నా అనుభవం మాత్రం అలా అనిపించింది. ఏళ్ళ తరబడి పట్టుకొన్న నా రొంప ఎన్నాళ్ళయినా తగలేదు. ఏం కొంప ముంచుతుందో పెద్ద డాక్టరు కదా, ఓ మారు అన్నీ చూపించుకుందామని వాళ్ళింటికి వెళ్ళాను.

అన్నీ చూపించుకుందామనే ఉద్దేశం కేవలం సినిమా తారలకే అనుకునేరు. స్కానింగు లంటూ వచ్చాక రోగులకి కూడా ఆ ఖరీదైన తడికి తప్పని సరికదా!

'రావోయ్, రా సర్జనులందర్నీ దుర్జనులుగా జమ

కట్టకుమరి' అంటూ ఆదో రకం నవ్వుతో నారాయణగారు ఆహ్వానించారు. బాగా మెత్తగా పుస్తక సోఫాలో కూలబడడం, బొత్తిగా నిండుగా పుస్తక టిఫిన్ ప్లేటు అందుకోవడం నేను చేసిన వేరాలు కావొచ్చు. అందుకు శిక్షగానే కాబోలు, వన్నాయన నోరు విప్పనిస్తే ఒట్టు. వారి వాక్రవాహానికి వారధి కట్టడానికి ఎంతటి నీలుడూ చాలదు!

"ఇవ్వడెలా వెళ్ళింది, ఎవరూ మా రెండో ఆమ్మాయి సుబ్బులు.. ఇక్కడ కాస్తేవు నిలబడి మనల్ని ఎగాదిగా చూసి మరీ వెళ్ళింది. ఆవునా? దాన్లో 'ఏదైనా వింత మవ్వ పసిగట్టేవా? రెండు కళ్ళు నిక్షేపంలా పున్నాయనుకున్నావ్ కదూ! ఎంత పారపాటోయ్! ఎడం వైపుది పూర్తిగా గాజుకన్ను సుమా! పది వేలు మనవి కాదనుకొని సింగపూర్ రాసి ఇది తెప్పించి, ఫిట్ చేయించాను. వేను డబ్బుకి చూసుకోని మనిషి కదా. పెళ్ళి కావలసిన ఆడపిల్లని అలా ఎలా వదిలెయ్యను చెప్తా!"

"పోనైంది నన్ను వదిలెయ్యండి చాలు" అనుకుని లేచ నిలబడబోతే ఆయన చెయ్యి పట్టుకుని కూచోబెట్టాడు. కొనసాగించాడు.

"అయ్యో నా తెలివి తెల్లార, మా పెద్దాడు బాబ్బీ గురించి నీకు చెప్పనే లేదు కదూ! స్కూటర్ యాక్సిడెంట్లో వెన్ను దెబ్బతిని మా బాబ్బీగాడికి మగతనమే కోల్పోయే ప్రమాదం వచ్చి పడింది. స్టేట్సు తీసికెళ్ళి యాండ్రాలజిస్టు చేత సర్జరీ చేయించాను. ఇవ్వడెలా తయారయ్యాడో చూశావా రారాజు పెదబాబులాగ!"

"అన్నట్లు మనకివ్వకు కాఫీలు ఇచ్చి వెళ్ళిన మా అమ్మ మొహాన్ని మళ్ళా సరిగా గమనించావా? చూస్తే మాత్రం నా వెళ్ళిగాని మళ్ళా పోల్చుకునేదేమిటిలే! రెండేళ్ళ కిందట ఏం జరిగిందో తెలుపా ప్లా ప్రమాదంలో చిక్కుకుని ఆవిడ మొహం వంకాయలా ఉడికిపోయింది. ఎలాగో ఆర్థిల్లకీ బతికి బట్టకట్టండమకున్నాం. అయితే ఆ మొహం? ఆ భయంకరమైన మొహం రోజుల్లా చూస్తూ ఇంట్లో మిగిలిన వాళ్ళం బతికి వుండాలా! జపాన్ తీసుకెళ్ళి ప్లాస్టిక్ నర్తరీ చేయించాను. ఎన్ని కుట్లు వడ్డాయో, ఎన్ని లక్షల వోట్లు చేతులు మారాయో. ఆ మొహం మామూలుగా అవుతుందంటే మేమే నమ్మలేకపోయాం. అప్పటి ఫోటో దాచాం. తెచ్చి చూపిద్దామా?"

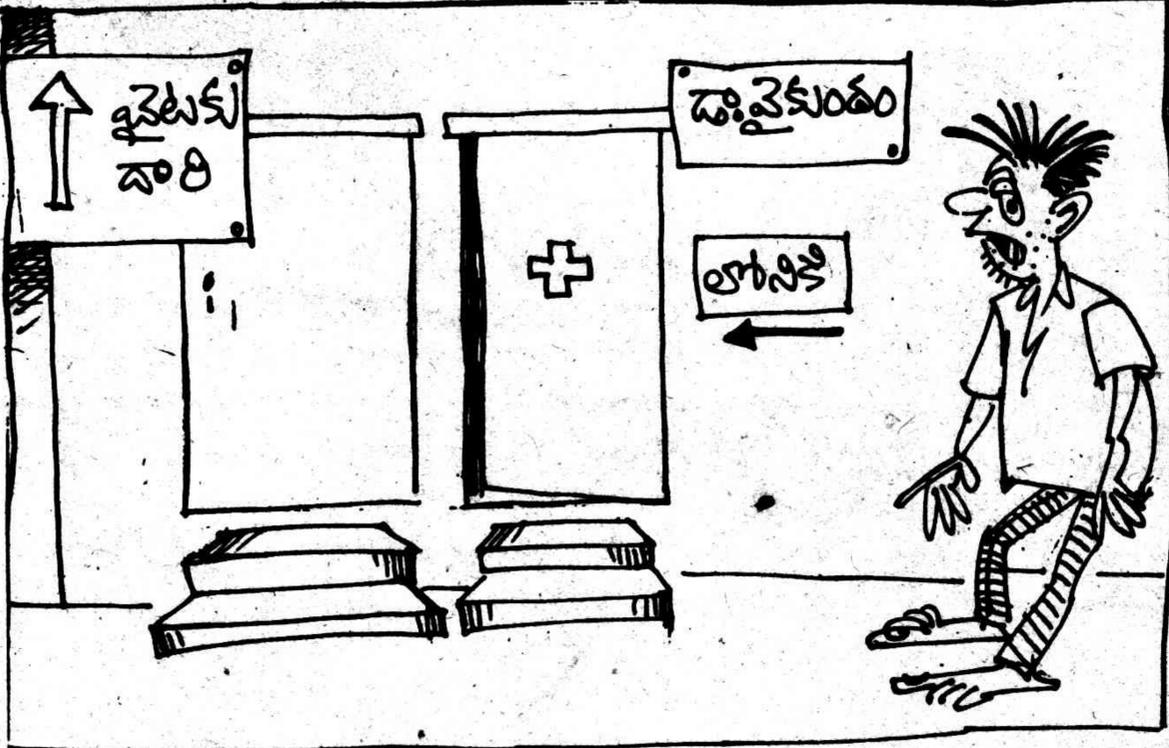
లేచి నిలబడ్డాను 'మరోసారి వచ్చి చూస్తావని' "అలాగేలే. ఓసారి చెయ్యి జాను" అంటే అప్రయత్నంగా అలాగే చేశాను.

"ఇంతసేపై నోరు విడిచి మాట్లాడుతున్నాను. నావి నిజం దంతాలే. అవి భ్రమవడ్డావ్ కదూ?" అంటూ నారాయణగారు తన కట్టుడు పళ్ళు పెట్టుని తీసు వా చేతిలో పెట్టాడు. శబరి రాముడికిచ్చిన ఎంగిలికళ్ళకీ వీటికీ పెద్ద తేడా ఏమిటనే అంకిత భావంతో. అవలా అక్కడే ఎత్తేసి కాళ్ళకీ బుద్ధి చెప్పేను!

నా జలుబు ఒదిలిపోయింది. అంతే కాదు, నాలోని బలుబు వెలిగింది. 'ఆరోగ్య నదనం' అని పాఠ భవనానికి పేరు పెట్టుకున్న నారాయణ గారికి ఇంతగా అనారోగ్య వాతావరణం సృష్టించే హక్కు లేదు.

అయితే 'లోకంలో రోగులేలేరా, రోగ పీడితులందరూ లేని రోగం నటించేవారేనా' అని మీరడిగితే వన్నర్లం చేసుకోవట్టి లెక్క. స్వర్గాలెన్ని వర్గాలో తెలియ గాని నరకాలు నానా రకాలని ఎవరికీ తెలియదు! ఇంతగా దేశ జనాభా వాతావరణాలున్నమూ పెరిగిన ఈ లోకంలో పాతవే కాదు, ఎన్ని కొత్త రోగాలైనా ముందు ముందు బయట వదొచ్చు. వైద్యం ఖరీదు పెరిగి ఎంతటి నవాబూ గరీబు కావచ్చు. వ్యాధి పీడితులెవరికైనా హృదయమున్న వారి సానుభూతి తప్పదు. అయితే వేననేది ఏ రోగి అయినా తన జబ్బుగురించి ఇటు వైద్యుడికీ అటు అవులకీ తప్ప మరొకరికీ చెప్పి సెల్ పిటీ ప్రదర్శించకూడదని. రోగ ప్రసారం అనేది మాక్ష్మ జీవులకీ మాత్రమే ఒదిలెయ్యాలని.

ముప్పై మైళ్ళు మాత్రమే ప్రయాణం చేసి ఓ నాన్స్టాప్ బస్లో నా మరో అనుభవం మీకు చెబితే సంగతి స్పష్టమౌతుంది. బస్సు ఇలా స్టార్టు అయింది మొదలు అలా స్టాపుఅయ్యే వరకూ ఆవిడ నోరు కట్టలేదు. కైవారమే కాదు ఆమె కంఠస్వరం కూడా బాగా పెద్దది మరి. ఏ మందుల

షావులోవో గలగలలాడుతూ గల్ల పెట్టి దగ్గర కూచోవలసిన గంగా ఖాగీరతి. బస్సు స్టేడుగాని హోరుగాని ఆ గొంతుక వొక్కలేక పోయిందంటే ఎన్నవాళ్ళు తప్ప నమ్మడం కష్టం.

"సరి..సరి.. అడక్క అడక్క నా ఆరోగ్యం గురించే అడిగారూ అన్నారూ! సైకిలా దుక్కపోతులా కనిపిస్తున్నాను గాని నా ప్రాణం ఎక్కడో ఎంతో అణగంటిపోయి వుంటుందంటే ఎవరు నమ్ముతారు? తిందామంటే గుప్పెడు మెతుకులు అరగవు. వదుకుందామంటే చించుకున్నా రెప్పలు మూతవడవు. సిగ్గు విడిచి మొగాళ్ళతో అన్నీ ఎలా చెప్తోను! అయినా అడిగారు గవక చెప్తపోతే ఏం బాధపడతారో! అదివరకు ముక్కు మొహం తెలియక పోయినా ఎంతో అప్యాయంగా అన్నీ అడిగారు. మీ దగ్గర ఎలా దాచను. అన్నారూ! ఎన్నడేం పాపం చేసుకున్నావో ఇప్పటికీ వరకం అను

ఇన్ని జబ్బులున్న నేను ఇలా వుంటాను వ్యాధి

భవిస్తున్నాను. నిలువుగా, అడ్డంగా నా శరీరం మీద ఓ అరడజను కోతలైనా వది వుంటాయి. పేగులు పీకిశారు. ఎముకలు లాగేశారు. వరాలు తోడేశారు. కీళ్ళు ఏరేశారు. రక్తం పీల్చేశారు. ఇంకేం చేస్తారు. ఈ మాయదారి బొందిని! అయినా నాకు చావురాలేదు! ఇంకా ఏం రాసి పెట్టుందో!

అవిడకైన శస్త్ర చికిత్సా రహస్యాలు వూసగు చ్చినట్టు ఏకారువు పెడుతుంటే యావన్నుందీ చిక్క చచ్చి వింటున్నారు. జరిగిన అవరోషన్నూ మింగిన ఏవిధ రకాల మందులూ ఓ లిస్టుగా రాసి 'రోగ సామ్రాజ్యంలో నన్ను మించిన రారాణి వుందా?' అనే చాలెంజింగ్ డాక్టరీటు అందుకునే అవేశంతో వుందామె. ఆ నబైక్లో యూనివర్సిటీ ఫస్టు కొట్టిసి అవిడెత్తు బంగారు కన్న అందుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నట్టుందామె. ఆ మేరకు సంతోషమే గాని కీక్కిరిసిన బస్సుని మరింత ఉక్కిరి చిక్కిరి చేసే అధికారం ఎవరిచ్చారు?

లోకంలో రోగంతో ఊపిరి తీసుకోలేని వ్యాధిగ్రస్తులు ఒకరే కాదు. అనేక రకాల దోపిడీలకు గురై ఊపిరి నలవని వేలాది దుఃఖభాజనులు కూడా వున్నారు. శరీర బాధ ఒక్కటే బాధ అనుకుంటే ఎలా? ఏమీ లేని వాళ్ళూ, అన్నీ వుండి ఎవరూ లేనివాళ్ళూ, ఏ తవ్వా చెయ్యకపోయినా శిక్ష అనుభవించే వాళ్ళూ ఎంత మంది లేరు! ఇప్పటికీ ఈ భూమి అనేక రకాల విషాదాల బరువుతో ఓ వక్కకీ ఒరిగిపోయి వుంది. మీ వ్యక్తిగత వ్యధ అని వది మందికి చెప్పి దాన్ని మరింత భారం చెయ్యడం ఏం వ్యాయం?

అందుకనే ఇలాంటివాళ్ళ వోటికీ జడిసి, కాళ్ళ బేరానికి దిగి బతిమాలుతున్నామని ఏమని? రుజుల్ని వంచకండి! ప్రజల్ని చంచకండి!

25-11-94 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య నాటక అకాడమి